

ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННИ НАУКИ PUBLIC COMMUNICATIONS AND INFORMATION SCIENCES

ПОЗНАВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА ПРОЕКТНИЯ МЕНИДЖМЪНТ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ БИБЛИОТЕЧНИ СПЕЦИАЛИСТИ

Габриел Георгиев, Таня Тодорова

Университет по библиотекознание и информационни технологии

Резюме: *Методологията на настоящото изследване включва осъществяването и анализ на данни от онлайн анкетно проучване на тема „Библиотечните проекти и обществото“ сред специалистите от библиотечната система на България. Изследването има за цел да установи степента на осведоменост на библиотекарите относно теоретичните постановки, свързани с управлението на проекти, познаването на изискванията за компетентност и сертификационната дейност на международната и българската асоциация за управление на проекти, както и на добрите практики, свързани с проектната дейност в библиотеките. Тази статия представя целенасочено подобрени резултати от проведеното изследване. Идентифицирани са пропуски в знанията и уменията по проект мениджмънт на българските специалисти. Изследването е проведено в периода 1 юни – 30 юли 2023 г. чрез онлайн анкета на Google. От 200 поканени библиотекари ефективно в проучването са се включили 67 участници. Анализът на данните относно познаването и приложението на управлението на проекти в българските библиотеки дава възможност да се изяснят пропуски и да се лансират идеи за подобряване на съществуващото състояние. Предлага се концептуална рамка за създаване на информационен портал „Библиотечните проекти и обществото“. Идеята концепция предвижда порталът да има образователни и консултативни функции и да популяризира постижения и добри практики в проектната дейност на национални и чуждестранни библиотеки.*

Ключови думи: *управление на проекти, библиотеки, анкетно проучване, информационен портал, България*

ВЪВЕДЕНИЕ

Съвременните библиотеки се изправят пред изключителни предизвикателства в динамичната среда на информационното общество. Проектният мениджмънт, дълго време свързан със сектора на бизнеса, отдавна намира своето място и в библиотечната сфера, предоставяйки рамка за управление на промени, подобряване на услуги и оптимизиране на ресурси. Проектният мениджмънт в библиотеките е иновативен подход за поддържане на традиционните библиотечни функции, за развитие и за иновации.

Управлението на проектната дейност в библиотеките е обект на редица проучвания на български и чужди автори. Открояваме публикации на St. Atkins (Atkins 2004), N. Burich (Burich 2006), M. Woock (Woock 2019) и др. Сред българските автори тази проблематика

се разглежда в трудове на Т. Тодорова (Тодорова 2014), Е. Георгиева (Георгиева 2004), А. Дончева и др. (Дончева 2014) и др. Посочваме и дейността на Международната асоциация по управление на проекти (IPMA 2023) и на Българската асоциация по управление на проекти (БАУП 2023). Важен документ е националният стандарт „БДС ISO 21 500: 2021. Управление на проекти, програма и портфолио. Контекст и понятия“ (БДС 2023), който е хармонизиран с международните изисквания. Информацията и добрите практики от реализирани проекти по европейски програми ERASMUS+, PHARE, ISPA, SAPARD etc. подпомагат осмислянето на проекта като възможност за алтернативно финансиране в условията на икономическа криза.

МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Методологията на настоящото изследване включва осъществяването и анализ на данни от онлайн анкетно проучване на тема „Библиотечните проекти и обществото“, проведено сред библиотечни специалисти от библиотечната система на България. Изследването има за цел да установи степента на осведоменост на библиотечарите относно теоретичните постановки, свързани с управлението на проекти, познаването на изискванията за компетентност и сертификационната дейност на международната и българската асоциация за управление на проекти, както и на добрите практики, свързани с проектната дейност в библиотеките. То е проведено в периода 1 юни – 30 юли 2023 г. чрез онлайн анкета на Google. От 200 поканени библиотечари ефективно в проучването са се включили 67 участници.

Тази статия представя целенасочено подбрани резултати от проведеното изследване. Идентифицирани са пропуски в знанията и уменията по проект мениджмънт на българските специалисти. Анализът на данните относно познаването и приложението на управлението на проекти в българските библиотеки дава възможност да се изяснят пропуски и да се лансират идеи за подобряване на съществуващото състояние.

Анкетната карта е съставена за нуждите на конкретното анкетно проучване. Тя включва общо 26 въпроса – 19 със закрит отговор и 7 въпроса с открит отговор. При съставянето ѝ, предвид последващата обработка на получените данни със софтуерния продукт Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) v19, е използвана 5-степенна Ликертова скала (Likert 2023).

При обработката на данните са приложени следните статистически методи: дескриптивна статистика, еднофакторен дисперсионен анализ, едномерно честотно разпределение на данните, корелационен анализ.

РЕЗУЛТАТИ

Провеждането на анкетното проучване е навременно, необходимо и полезно в контекста на все по-динамичното използване на проект мениджмънта в библиотеките в световен мащаб.

Демографската характеристика на изследването е направена посредством метода на едномерното честотно разпределение. Общият брой на ефективно обхванатите респонденти е 67, от които 10,8% (n=7) са мъже, 89,2% (n=58) са жени, двама участници не са отговорили. Преобладаващата група респонденти са на възраст между 40-50 години 33% (n=22) и на възраст между 50-60 години 30,3% (n=20). Останалите са в групите: 20-30 години 6,1% (n=4) и 30-40 години 22,7% (n=15), над 60 години са 7,6% (n=5), един участник не е отговорил. По отношение на образователната степен най-висок процент сред анкетираните са със степен магистър 67,7% (n=44), последвано от 13,8% (n=9) – бакалавър, 10,8% (n=7) – друго, 6,2% (n=4) – средно образование, 1,5% (n=1) – професионален бакалавър. Трудовият стаж на участниците в анкетата е както следва: 30,8% (n=21) са с повече от 20 години трудов стаж, 29,2% (n=19) са със трудов стаж от 10 до 20 години, 16,9% (n=11) са със стаж между 2 и 5 години, 15,4% (n=9) са със стаж от 5 до 10 години, 7,7% (n=5) са със стаж до 1 година, 2 души

не са посочили нищо. Най-много от анкетиранияте библиотекари работят в регионални библиотеки – 47,8% (n=32), 25,4% (n=17) в читалищни библиотеки, 20,9% (n=14) в университетски, 4,5% (n=3) са посочили друго, 1,5% (n=1) работят в национална библиотека. Няма представители на училищните библиотеки. Най-голям опит в управлението на проекти имат хората, работили между 2 и 5 години в библиотека – 27,9% (n=12), следват тези, работили между 5 и 10 години – 23,3% (n=10) и между 10 и 20 години – 23,3% (n=10), последвани от тези с едногодишен стаж – 16,3% (n=7) и работилите над 20 години – 9,3% (n=4). 24 респонденти са пропуснали този въпрос.

Чрез прилагане на еднофакторен дисперсионен анализ е отчетено мнението на библиотекари от различни типове библиотеки по въпросите, зададени в анкетата (вж. Таблица 1).

Таблица 1. Еднофакторен дисперсионен анализ (фактор – вид библиотека)

Изследвани зависимы променливи		N	M	SD	F	Sig
Управлението на проекти е част от работните задължения	национална	-	-	-	6.13	0.00
	регионална	19	4.11	1.19		
	университетска	7	2.14	1.46		
	читалищна	15	4.20	0.94		
	друга	2	4.50	0.70		
Опит в управлението на проекти	национална	-	-	-	1.83	0.15
	регионална	19	3.26	1.14		
	университетска	7	2.29	1.25		
	читалищна	15	2.53	1.12		
	друга	2	3.50	2.12		
Познаване на управлението на проекти	национална	1	4.00	-	1.83	0.15
	регионална	32	3.38	1.07		
	университетска	14	3.14	1.40		
	читалищна	17	3.06	1.02		
	друга	3	3.33	1.15		
Познаване на управлението на библиотечни проекти	национална	1	4.00	-	0.35	0.83
	регионална	32	3.38	1.10		
	университетска	14	3.21	1.25		
	читалищна	17	2.94	1.39		
	друга	3	3.67	1.52		
Познаване на IPMA	национална	1	3.00	-	1.18	0.32
	регионална	32	2.00	0.84		
	университетска	14	1.86	1.16		
	читалищна	17	2.18	1.01		
	друга	3	3.00	1.00		
Познаване на БАУП	национална	1	2.00	-	0.72	0.58
	регионална	32	2.09	0.96		
	университетска	14	1.93	1.20		
	читалищна	17	2.12	0.85		
	друга	3	3.00	1.00		
Познаване на възможностите за участие в конкурси за финансиране библиотечни проекти на IFLA	национална	1	4.00	-	1.27	0.29
	регионална	32	2.72	1.02		
	университетска	14	2.57	1.08		
	читалищна	17	2.29	1.04		

Познаване и прилагане на проектния мениджмънт...

	друга	3	3.33	1.15		
Възприемане на проектната дейност в библиотеката като част от нейното съвременно функциониране	национална	1	4.00	-	0.31	0.86
	регионална	32	4.47	0.95		
	университетска	14	4.21	0.80		
	читалищна	17	4.41	0.87		
	друга	3	4.67	0.57		
Необходимост от управление на проекти за развитието на библиотеката	национална	1	4.00	-	0.87	0.48
	регионална	32	4.75	0.44		
	университетска	14	4.64	0.63		
	читалищна	17	4.59	0.71		
	друга	3	5.00	0.00		
Приемане на процесите по управление на проекти в библиотеката	национална	1	4.00	-	0.70	0.58
	регионална	32	4.06	0.91		
	университетска	14	4.21	0.80		
	читалищна	17	4.41	0.79		
	друга	3	5.00	0.00		
Одобряване на включването в разработване и изпълнение на проекти	национална	1	4.00	-	0.57	0.67
	регионална	32	4.06	0.94		
	университетска	14	3.93	1.26		
	читалищна	17	4.35	0.99		
	друга	3	4.67	0.57		
Познаване на теорията и практиката за разработване и управление на проекти	национална	1	5.00	-	0.75	0.55
	регионална	32	3.41	1.56		
	университетска	14	2.86	1.56		
	читалищна	17	3.53	1.32		
	друга	3	3.33	1.15		
Желание персонала на библиотеката да бъде обучен в разработване и осъществяване на проекти	национална	1	3.00	-	1.63	0.17
	регионална	31	4.45	0.72		
	университетска	14	3.86	1.40		
	читалищна	17	4.24	0.56		
	друга	2	4.50	0.70		
Използване на софтуер за управление на проекти	национална	1	2.00	-	4.53	0.00
	регионална	31	1.87	0.34		
	университетска	14	2.00	0.00		
	читалищна	17	1.82	0.39		
	друга	2	1.00	0.00		
Нужда от създаване на библиотечно-информационен портал за управление на проекти и за популяризиране на проектни постижения	национална	1	1.00	-	0.05	0.99
	регионална	30	1.13	0.50		
	университетска	13	1.15	0.55		
	читалищна	15	1.13	0.51		
	друга	2	1.00	0.00		
Ползи от портал „Библиотечните проекти и обществото“	национална	1	1.00	-	1.01	0.40
	регионална	30	1.07	0.36		
	университетска	13	1.31	0.75		
	читалищна	15	1.00	0.00		
	друга	2	1.00	0.00		

Анализът на получените резултати позволява да се открият тенденции и да се направят заключения.

Управлението на проекти в най-голяма степен е част от професионалните задължения на библиотечно-информационните специалисти от регионални, читалищни и други обществени библиотеки. В университетските библиотеки обикновено с разработването и управлението на проекти се занимават точно определени, предварително подготвени кадри. Очаквано, те имат и най-голям опит в управлението на проекти. Този факт се потвърждава и от установената корелация между двата въпроса ($R=0.441$) (вж. Таблица 2). Установена е умерена към значителна корелация. Връзката е положителна, т.е. има права зависимост между двете променливи.

Таблица 2. Корелация по Пиърсън

№	Въпроси	1	2
1	Управлението на проекти е част от работните задължения	*	** .441
2	Опит в управлението на проекти	** .441	*

Корелацията е значима на ниво 0,01.

Данните от прилагането на еднофакторен дисперсионен анализ (вж. Таблица 1) показват, че библиотечните специалисти възприемат проектната дейност в библиотеката като част от съвременното функциониране на институцията, а също така считат, че управлението на проекти е необходимо за развитието на библиотеката ($M \geq 4$). По-силно изразено е това становище при респондентите с по-дълъг трудов стаж. В същата степен персоналят на библиотеките одобрява възможностите за включването на специалистите в разработването и изпълнението на проекти.

Респондентите, работещи в обществени библиотеки – регионални и читалищни, споделят, че познават сравнително добре теорията и практиката за разработване и управление на проекти ($M=3.41$) и ($M=3.53$). По-нисък е този резултат при университетските библиотеки ($M=2.86$). Тъй като работата на университетските библиотеки е обвързана с дейността на висшето училище, то и разработването и изпълнението на проекти зависи от политиката на управление на институцията и от съществуващите традиции за привличане на библиотеката като партньор по проекти.

Независимо от вида библиотека, в която работят, както и от натрупания трудов стаж, респондентите не са достатъчно добре запознати с изискванията за компетентност по проект мениджмънт на Международната асоциация по управление на проекти (IPMA) и на Българската асоциация по управление на проекти (БАУП) ($M \geq 3$).

По отношение познаването на сертифициращата, обучителна и събитийна дейност на БАУП и IPMA и на възможностите за участие в конкурси за финансиране на библиотечни проекти на IFLA отговорите на анкетиранияте варират в диапазон от „никак не съм запознат/а“ до „доста добре съм запознат/а“.

Установява се по-добра теоретична и практическа подготовка в областта на проект мениджмънта на библиотечните специалисти с по-висок образователен статус – ОКС „магистър“ ($M=3.43$) и ОНС „доктор“ ($M=4.14$), отколкото ($M=2.50$) за анкетиранияте със средно образование и ($M=2.78$) за библиотечарите с придобита ОКС „бакалавър“. Оттук се налага изводът, че при организиране на бъдещи обучения за надграждане на знания и умения по разработване и управление на проекти за библиотечари към обучаваните следва да се подходи диференцирано, тъй като те не са хомогенна група по отношение на знанията си. Организираните обучения следва да бъдат насочени приоритетно към специалистите със

средно образование и към тези с образователна степен „бакалавър“.

Необходимостта от повишаване на квалификацията на библиотечно-информационните специалисти в областта на проект мениджмънта се осъзнава във висока и много висока степен от всички анкетираните професионалисти.

В отговор на тази идентифицирана потребност се предлага концептуална рамка за създаване на информационен портал, наречен „Библиотечните проекти и обществото“, който да подпомага библиотекарите и мениджърите на информационните институции. Порталът ще има образователна и консултативна функция и ще популяризира постижения и добри практики в проектната дейност на национални и чуждестранни библиотеки.

Установена е умерена корелация между мнението на респондентите относно нуждата от надграждащо обучение по проект мениджмънт и потребността от ползване на библиотечно-информационен портал по управление на проекти и за популяризиране на проектни постижения (вж. Таблица 3).

Таблица 3. Непараметрична корелация по Спирмън

№	Въпроси	17	19
17	Желание персоналът на библиотеката да бъде обучен в разработване и осъществяване на проекти	*	*_ 0.359
19	Нужда от създаване на библиотечно-информационен портал за управление на проекти и за популяризиране на проектни постижения	*_ 0.359	*

Корелацията е значима на ниво 0,05.

Корелацията между тези два въпроса е с отрицателен знак (непараметрична), т.е. доказва се вероятността, че колкото повече намалява желанието персоналът да бъде обучен, толкова повече се откроява необходимостта от създаването на такъв портал. Респондентите почти единодушно приветстват създаването на информационен портал, наречен „Библиотечните проекти и обществото“.

На въпросите: № 13 „В колко проекта е участвала вашата библиотека?“, № 14 „В колко проекта сте участвал Вие?“ и № 15 „Бихте ли споделил/а проектна идея, която бихте искали да реализирате във Вашата библиотека?“, респондентите имат възможност да дадат конкретни свободни отговори.

В отговор на въпрос № 13 респондентите споделят, че: двадесет и една библиотеки са участвали в между 1-10 проекта; шестнадесет – в между 11-30; двадесет и един не могат да посочат точен брой на проектите, а само шест не са участвали до момента в такъв вид дейност. Специалистите, чиито библиотеки са взели участие в проекти, са били част от колектива, разработил и/или осъществил проектните инициативи (въпрос № 14).

Откроява се изводът, че по-голямата част от анкетираните са запознати поне частично с проектната дейност на библиотеките и са в състояние да оценят нейните възможности и потенциал.

Проектните идеи, посочени с потенциал за бъдеща реализация от библиотечните специалисти, са различни съобразно вида на библиотеката и потребителските групи. Дигитализацията на библиотечния фонд е сред най-често посочваната от респондентите

инициатива, независимо от вида на библиотеката.

Особено разнообразни са идеите, дадени от респонденти, работещи в читалищни библиотеки. Сред тях са: реализация на проект „Мобилна библиотека“; прилагане на единен библиотечен софтуер за всички библиотеки; въвеждане на RFID технология; обогатяване на библиотечния фонд; оборудване със съвременна техника; създаване на куклен театър и други дейности, адресирани към детската аудитория.

Библиотечно-информационните специалисти, работещи в регионални библиотеки, изтъкват необходимостта от изпълнението на проекти, свързани с: автоматизация на библиотечните процеси, например пълно внедряване на RFID; поставяне на автоматични вендинг машини за библиотечни носители; разнообразяване на дейностите в детските отдели с използване на интерактивни книги и технологии и др.

Нужда от реализацията на проект за достъпност на библиотечните сгради, услуги и ресурси за хора със специални нужди се изтъква от респондентите, работещи в университетски библиотеки.

На въпросите № 19 „Смятате ли, че има нужда от създаване на библиотечно-информационен портал за управление на проекти и за популяризиране на проектни постижения на българските библиотеки?“ и № 20 „Бихте ли се възползвали от портал „Библиотечните проекти и обществото“ в помощ на библиотекарите, на ръководителите на библиотечни институции и на потребителите?“, които също са със свободен отговор – преобладаващата част от анкетираните практики отговарят позитивно, като подкрепят идеята за създаване на тематичен библиотечно-информационен портал, който биха ползвали с желание.

ДИСКУСИЯ

Проведеното анкетно допитване обхваща библиотечни специалисти от всички видове библиотеки в България, реализиращи проектна дейност, независимо от броя на работещите в тях и населеното място, в което се намират. Идентифицирани са пропуски в знанията и уменията по проект мениджмънт на българските професионалисти в библиотечния сектор. Библиотечно-информационните специалисти не са запознати в достатъчно добра степен с теорията и практиката на разработването и изпълнението на проекти, както и с добрите практики и постижения на библиотечните проекти по света. Те не познават дейността по сертифициране и обучения, предлагани от IPMA и БАУП. В незадоволителна степен са информирани и нямат професионалния ангажимент да следят възможностите за кандидатстване по проекти на национално, европейско и международно ниво. Например не се следят текущо обявяваните конкурси за финансиране на библиотечни проекти от страна на IFLA, eIFL и други донорски организации. Находката, че специалистите от университетските библиотеки са по-малко ангажирани в проектна дейност от библиотекарите в обществените библиотеки, е тревожна. Тя алармира за неприпознаване на потенциала на библиотечно-информационните специалисти като партньор в научноизследователската и проектна дейност на университетите.

Необходимо е да се предложат на библиотечно-информационните специалисти по-ефективни начини за достъп до информация за новите тенденции в управлението на проекти в библиотеките и за тяхното въздействие върху обществото.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Анализът на данните относно осведомеността и приложението на управлението на проекти в българските библиотеки дава възможност да се изяснят пропуски и да се лансират идеи за подобряване на съществуващото състояние. Предлага се концептуална рамка за

създаване на информационен портал „Библиотечните проекти и обществото“. Идеята концепция предвижда порталът да има образователни и консултативни функции и да популяризира постижения и добри практики в проектната дейност на национални и чуждестранни библиотеки.

Създаването на информационен портал, озаглавен „Библиотечните проекти и обществото“, може да бъде полезна и вдъхновяваща инициатива. Като идейна концепция за портала може да послужи PMWORLD Library (PMWORLD Library 2023), който е глобален ресурс за непрекъснато обучение в областта на управлението на програми и проекти, включително и за управление на портфолио. Текущото информиране чрез PMWORLD Library дава възможност на професионалистите да са в крак с времето, с най-новите тенденции, с проекти и програми в световен мащаб, които са ориентирани към развитието на проект мениджмънта в библиотеките. По този модел и в предвиждания портал, след регистрация, отделният потребител може да стане част от общност, да се докосне до най-успешните реализирани проекти, да почерпи опит и идеи, максимално близки до конкретни потребности.

За да е полезен порталът „Библиотечните проекти и обществото“, се предвиждат и възможности за самостоятелно обучение с образователни ресурси за разработване на проекти, включително отчитайки спецификата на библиотечно-информационните институции (Тодорова 2014).

Основна цел на портала е свободното споделяне на информация, която да се характеризира с достоверност, актуалност и достъпност за българската аудитория. Стремешът е едно уеб място да предоставя ресурси, да служи като пространство за обмен на информация и добри практики и да подпомага българските библиотечни специалисти по проблематиката на проект мениджмънта. Да стимулира преодоляването на бариерите в общуването и да съдейства за намирането на информация за възможности за кандидатстване по проекти. Да се превърне в поле за дискусии относно проблеми и предизвикателства при разработването на проектни инициативи и при изпълнението на проекти, както и в платформа за популяризиране и визуализация на проектни резултати и постижения на българските библиотеки.

Находките от проведеното изследване служат за планиране на продължаващи обучения за библиотечно-информационните специалисти по проблематиката на проект мениджмънта по линия на академичните образователни звена по библиотечно-информационни науки и на центровете за продължаващо обучение.

Благодарности

Тази публикация е реализирана по проект „Изследване на нагласите към терапевтичния потенциал на четенето в нетипични ситуации за индивида“ с Договор № КП-06-Н45/2 от 30.11.2020 г., доп. спор. № ФНИ-3872/19.09.2023 г., финансиран от ФНИ на МОН, с ръководител гл. ас. д-р Събина Кирилова Ефтимова-Илиева.

ЛИТЕРАТУРА

- БАУП. Българска асоциация по управление на проекти [viewed 8 August 2023]. Available from: <https://project.bg/>.
- БДС. 21 500: 2021. Управление на проект, програма и портфолио 2021 [viewed 19 November 2023]. Available from: <https://bds-bg.org/bg/project/show/bds:proj:113268>.
- Георгиева, Е. (2004). *Мениджмънт на библиотеката*. Русе: „Авангард Принт“.
- Джонев, С. (2004). *Социална психология*. Т. 5. София: „Софи-Р“.
- Дончева, А., В. Грашкина-Минчева & Е. Георгиева (2014). *Общо библиотекознание. Библиотечен мениджмънт*. София: ББИА.
- Тодорова, Т. (2014). *Разработване и управление на проекти в библиотечно-информационния сектор*. София: „За буквите – О писменехъ“.
- Atkins, S. (2004). *Projecting success: effective project management in academic libraries*. Purdue University.

- Boock, M.** (2019). *Provision of Digital Library and Scholarly Communication Services in the Academic Library* [viewed 19 November 2020]. Available from <https://ir.library.oregonstate.edu/concern/articles/7h149w84w>.
- Burich, N. J., A. M. Casey, F. A. Devlin & L. Ivanskaya** (2006). Project management and institutional collaboration in libraries. *Technical Services Quarterly*, 24(1), 17-36 DOI:10.1300/J124v24n01_02.
- IFLA** International Federation of Library Associations and Institutions [viewed 19 November 2023]. Available from: <https://www.ifla.org/>.
- IPMA** International Project Management Association [viewed 8 August 2023]. Available from: <https://ipma.world/>.
- Likert Scale Questionnaire: Examples & Analysis** [viewed 19 September 2023]. Available from <https://www.simplypsychology.org/likert-scale.html>.
- PM World Library** (2023, August 25) [viewed 25 August 2023]. Available from <https://pmworldlibrary.net/members/welcome/>.

REFERENCES

- Atkins, S.** (2004). *Projecting success: effective project management in academic libraries*. Purdue University.
- BAUP.** Balgarska asotsiatsiya po upravlenie na proekti [viewed 8 August 2023]. Available from: <https://project.bg/>.
- BDS.** Bulgarian State Standard 21 500: 2021. Upravlenie na proekt, programa i portfolio [viewed 19 November 2023]. Available from: <https://bds-bg.org/bg/project/show/bds:proj:113268>.
- Boock, M.** (2019). *Provision of Digital Library and Scholarly Communication Services in the Academic Library* [viewed 19 November 2020]. Available from <https://ir.library.oregonstate.edu/concern/articles/7h149w84w>.
- Burich, N. J., A. M. Casey, F. A. Devlin & L. Ivanskaya** (2006). Project management and institutional collaboration in libraries. *Technical Services Quarterly*, 24(1), 17-36 DOI:10.1300/J124v24n01_02.
- Doncheva, A., V. Grashkina-Mincheva & E. Georgieva** (2014). *Obshto bibliotekoznanie. Bibliotekhen menidzhmant*. Sofia: BBIA.
- Dzonev, S.** (2004). *Sotsialna psihologia*. T. 5. Sofia: „Sofi-R“.
- Georgieva, E.** (2004). *Menidzhmant na bibliotekata*. Ruse: „Avangard Print“.
- IFLA** International Federation of Library Associations and Institutions [viewed 19 November 2023]. Available from: <https://www.ifla.org/>.
- IPMA** International Project Management Association [viewed 8 August 2023]. Available from: <https://ipma.world/>.
- Likert Scale Questionnaire: Examples & Analysis** [viewed 19 September 2023]. Available from <https://www.simplypsychology.org/likert-scale.html>.
- PM World Library** (2023, August 25) [viewed 25 August 2023]. Available from <https://pmworldlibrary.net/members/welcome/>.
- Todorova, T.** (2014). *Razrabotvane i upravlenie na proekti v bibliotekno-informatsionnia sektor*. Sofia: „Za bukвите – O pismenehy“.

KNOWLEDGE AND APPLICATION OF PROJECT MANAGEMENT BY BULGARIAN LIBRARY SPECIALISTS

Abstract: *The methodology of the study includes the implementation and analysis of data from an online survey on the topic of “Library projects and society” among library specialists from the library system of Bulgaria. The research aims to establish the level of awareness of librarians regarding the theoretical statements related to project management, the knowledge of the competence requirements and the certification activity of the international and Bulgarian association for project management, as well as of the good practices related to the project activity in the libraries. This article presents purposefully selected results of the conducted research. Gaps in the project management knowledge and skills of the Bulgarian specialists have been identified. The research was conducted in the period June 1 – July 30, 2023 through an online Google survey. Out of 200 invited librarians, 67 participants effectively participated in the survey. The analysis of the data regarding the knowledge and application of project management in the Bulgarian libraries makes it possible to clarify gaps and to launch ideas for improving the existing situation. A*

conceptual framework for creating an information portal “Library Projects and Society” is proposed. The conceptual concept envisages that the portal will have educational and advisory functions and promote achievements and good practices in the project activity of national and foreign libraries.

Keywords: *project management, libraries, survey, information portal, Bulgaria*

Gabriel Georgiev, PhD candidate

University of Library Studies and Information Technologies

E-mail: gabrielmupl@abv.bg

Prof. DSc Tania Todorova

University of Library Studies and Information Technologies

E-mail: t.todorova@unibit.bg